

כיצד תוציא לחמך מעדר פרות חלב?

כגורם יחיד, מימשק טוב הינו החשוב ביותר. השווה את המספרים המובאים להלן עם הנתונים המתאימים ממשקך...

של 4175 ק"ג לראש בעדר שבחדרים בעלי ההכ" נסה הנמוכה הגיעה זו רק ל-3545 ק"ג. ריכוז השומן הממוצע היה 3.8 אחוז בשתי הקבוצות. התמורה עבור 630 ק"ג חלב היתירים הגיעה ל-54 דולר לפרה.

2. הוצאות האספקה לפרה הגיעו ל-210 דולר בממוצע במשקים הטובים, בעוד שהן עלו ל-257 דולר בעדרים הגרועים, ופירושו של דבר — חיטון של 47 דולר לפרה מדי שנה. אחוז יציאה קטן יותר של פרות וחלקו הגדול יותר של מספוא גם מהמשך בתפריט, הינם מן הסיבות העיקריות להוצאות האספקה הנמוכות יותר בעדרים הטובים. אולם כמות המספוא הכללית המוגשת לעדר החלב מהווה כנראה את הגורם העיקרי בשטח זה; גם לאיכותו של המספוא הגס נודעת כנראה השפעה מסוימת.

3. המחיר הממוצע עבור חלב היה 8.53 דולר ל-100 ק"ג בעדרים הטובים ורק קרוב ל-7.90 דולר בעדרים הגרועים. הפרש המתבטא ב-23 דולר לכל פרה חולבת. המחירים הנ"ל הם מחירי-נטו בחצר המשק. הנתונים שנאספו מהמשקים בסקר זה אינם מדויקים על הגורמים להפרש זה במחירי החלב, אולם הוצאות ההור בלה השונות, התנודות העונתיות בתנובת החלב של העדר ופרמיות עבור טיב החלב מוזכרים לעתים קרובות כגורמים אפשריים לגבי נקודה זו. שלושת ההבדלים הללו בין משקי חלב המ- נחלים כדבעי לבין אלה הסובלים ממימשק גרוע ניתנים להימדד על ידי בדיקת ספרי המשק. שיקולי מימשק בכל הקשור בעבודה שכירה וצידוד משקי, וכן הוצאות כספיות מסוג אחר — אף להם נודעת חשיבות מרובה בקביעת גודל הרווח המושג ממשק חלב, אולם הנתונים המס- פריים על המשק אינם משקפים אותם ואין לבט- אם בדולרים.

(מתוך ה"פארמריס דיג'יסט", אוקטובר 1958)

מתוך סקר כלכלי שנערך בין בוקרי אילינוי (ארה"ב) מסתבר כי קיימים הבדלים גדולים ביותר בין איכר אחד למשנהו בדבר גודל התמור- רה שהם משיגים מעדרם לכל 100 דולר שהושקעו במספוא. הבדלים במימשק הינם כנראה הגורם העיקרי להפרשים אלה. הנתונים המשקיים ופנ- קסי החשבונות מצביעים על מספר נקודות חשובות בהן מימשק טוב השתלם יפה.

המספוא מהווה כ-50 אחוז מהוצאות החזקתו של עדר חלב; עבודה — 20—25 אחוז וכל שאר סעיפי ההוצאה הכספית ביחד — 25—30 אחוז. עדר חלב טיפוסי המתחדש מגידול עצמי מכיל בדרך כלל מספר עגלות ומבפירות השווה לזה של הפרות החולבות.

כ-15—20 אחוז מכל ההכנסה הכספית במשק מסוג זה באים ממכירת בני-בקר ופרות פסולות. ביקורת התנובה במשקי אילינוי מראה כי תנובת החלב השנתית הממוצעת עלתה מ-3700 ק"ג בשנת 52—1951 ל-4270 ק"ג בשנת 1957. העדר הממוצע גדל בפרה אחת (בקירוב) לשנה בארבע השנים האחרונות. סוג העדרים בעלי עשר פרות ומעלה מונים עתה בממוצע 24.8 פרות חולבות.

מימשק טוב, הוא הקובע אילו הם עדרי החלב הטובים, שהכנסה בצידם, לבין העדרים דלי ההכנסה. במשך תשע השנים האחרונות היתה התמורה הממוצעת לכל 100 דולר שהושקעו במספוא 211 דולר בשליש העליון של העדרים, בעוד שהיא לא עלתה על 128 דולר בשליש בעל הרמה הנמוכה ביותר.

שיקולים חשובים ומכריעים במינהל משק החלב נוגעים לנקודות דלהלן:

1. תנובת החלב לפרה היוותה את אחד ההבדלים הברורים בין המשקים הטובים לבין אלה הגרועים. עדרים שההכנסה מהם היתה גבוהה היו בעלי תנובת חלב שנתית ממוצעת